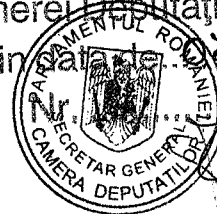

Parlamentul României
Camera Deputaților

APROBAT
În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților
din data de 07.03.2014

Domnului judecător

AUGUSTIN ZEGREAN

Președintele Curții Constituționale a României

Stimate domnule Președinte,

Având în vedere adresa Curții Constituționale nr. 953 din 5 martie 2014, prin care se solicită un punct de vedere al Biroului permanent al Camerei Deputaților privind sesizarea formulată de Grupul parlamentar al Partidului Democrat Liberal și a unui grup de deputați neafiliați referitoare la prevederile Hotărârii Parlamentului nr. 1/2014 privind modificarea structurii și compoziției politice a Guvernului României,

Biroul permanent al Camerei Deputaților c o m u n i c ă prezentul

PUNCT DE VEDERE

Prin adresa nr. 2/1072 din 5 martie 2014, Grupul parlamentar al Partidului Democrat Liberal și un grup de deputați neafiliați au sesizat Curtea Constituțională cu privire la neconstituționalitatea prevederilor Hotărârii Parlamentului nr. 1/2014 privind modificarea structurii și compoziției politice a Guvernului României, pe care o consideră *„neconformă cu prevederile art. 1 alin. (3), art. 2 alin. (1),*

art. 16, art. 61 alin. (1) și ale art. 102 alin. (1), art. 114 și art. 103 din Constituție, fiind astfel neconstituțională”.

Ținând cont de obiectul sesizării de neconstituționalitate examinate, constatăm că trebuie să avem în vedere, pe de o parte, competența *ratione materiae* a forului constituțional în privința hotărârilor Parlamentului, din perspectiva reglementărilor legale și a jurisprudenței Curții Constituționale în această materie și, pe de altă parte, incidența și temeinicia argumentelor invocate din perspectivă constituțională, sub aspectul conținutului sesizării.

Astfel, în ceea ce privește competența Curții Constituționale cu privire la verificarea constituționalității hotărârilor Parlamentului, constatăm că, potrivit art. 27 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu modificările ulterioare, *„Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, a hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori”.*

Totodată, în jurisprudența sa recentă, Curtea Constituțională a constatat că pot fi supuse controlului de constituționalitate acele *„hotărâri ale Parlamentului care afectează valori și principii constituționale”* (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 727/2012 referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea alin. (1) al art. 27 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 477 din 12 iulie 2012), fiind excluse, pe cale de consecință, alte hotărâri cu caracter normativ, precum și hotărârile cu caracter individual.

Realizând *in terminis* această delimitare juridică, semnalăm că Hotărârea Parlamentului nr. 1/2014, sub aspectul conținutului său, vizează modificarea structurii și compoziției politice a Guvernului României.

Sub aspectul conținutului sesizării, remarcăm însă că motivele invocate sunt neîntemeiate, pentru argumentele pe care le vom preciza în cele ce urmează.

Structurând sesizarea de neconstituționalitate pe trei puncte, autorii acesteia susțin în fapt neconstituționalitatea completării "programului de guvernare acceptat în anul 2012 de către Parlament", arătând că *"prin Acordul încheiat între U.S.D. și U.D.M.R. a fost completat implicit și Programul de guvernare"*, în condițiile în care *"potrivit art. 85 alin. (3) din Constituție nu se putea modifica sau completa decât lista Guvernului, nu și programul Guvernului"*. Totodată, în mod neîntemeiat autorii sesizării afirmă *"completarea Programului de guvernare ... contrar prevederilor art. 103, art. 110 și ale art. 114 din Constituție"*.

Analizând textele constituționale invocate, constatăm că se impune distingerea între mai multe instituții reglementate constituțional, lucru pe care autorii sesizării nu îl realizează. Astfel, art. 103 reglementează aspectele procedurale aferente votului de învestitură acordat unui Guvern nou, în timp ce art. 110 conține dispoziții referitoare la împrejurările în care se constată încetarea mandatului Guvernului, iar art. 114 din Constituție reglementează procedura angajării Guvernului pe parcursul exercitării mandatului. Aceste prevederi constituționale nu sunt incidente situației de fapt și drept reglementate în hotărârea parlamentară contestată.

Astfel, la data de 3 martie 2014, prim-ministrul Victor-Viorel Ponta a adresat președinților celor două Camere ale Parlamentului o solicitare privind convocarea Camerei Deputaților și Senatului, în ședință comună, exclusiv în vederea aprobării modificărilor în structura și componența Guvernului.

Din analiza adresei înaintate, rezultă că aceasta cuprinde strict identificarea expresă a posturilor de membru, respectiv a funcțiilor de membru al Guvernului care sunt afectate de măsurile a căror aprobare se solicită și nu conține nicio

referire cu privire la modificarea și/sau completarea Programului de guvernare aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 45/2012.

Competența prim-ministrului de a se adresa Parlamentului în acest scop este instituită constituțional, fiind înscrisă în teza finală a art. 85 alin. (3), potrivit căruia *„dacă prin propunerea de remaniere se schimbă structura sau compoziția politică a Guvernului, Președintele României va putea exercita atribuția prevăzută la alineatul (2) numai pe baza aprobării Parlamentului, acordată la propunerea primului-ministru”*.

Astfel, în cauză este instituția remanierii în varianta ce presupune modificarea structurii și a compoziției politice a Guvernului, instituție reglementată de art. 85 alin. (3) din Constituție, și nu instituția investirii Guvernului, reglementată de art. 103 din Constituție. Autorii sesizării nu fac această distincție.

Însăși reglementarea acestei competențe în capitolul II al Titlului III *”Autoritățile publice”* din legea fundamentală, referitor la Președintele României, și nu în conținutul art. 103 din Constituția României, republicată, care reglementează investitura, are semnificația delimitării celor două proceduri. Remanierarea guvernamentală, spre deosebire de investitură, este incidentă în situații politice distincte, riguros reglementate și are semnificația unei modificări în structura ori componența unui Guvern aprobat anterior de Parlament.

Această competență a prim-ministrului a fost dezvoltată în legislația infraconstituțională, respectiv în art. 37 alin. (1) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia *„primul-ministru poate cere Parlamentului modificarea structurii Guvernului prin înființarea, desființarea sau, după caz, divizarea ori comasarea unor ministere”*.

Odată declanșată procedura instituită de art. 85 alin. (3) din Constituție, Parlamentul nu poate să-și exercite decât competența la care se referă aceste

dispoziții constituționale, și anume să aprobe sau nu noua compoziție politică și noua structură a Guvernului, efecte ale remanierii. Este vorba așadar despre o competență încadrată și limitată, sub aspectul obiectului la care se referă, strict la a fi sau nu de acord cu structura și compoziția politică a Guvernului.

Pronunțarea Parlamentului asupra programului de guvernare nu face obiectul instituției remanierii reglementate de art. 85 alin. (3) din Constituție.

Așa fiind, Parlamentul nu poate să se pronunțe asupra programului de guvernare cu ocazia exercitării competenței instituite de art. 85 alin. (3) din Constituție, neavând această competență decât în carul procedurii de învestire a Guvernului, instituție diferită. Statul de drept instituit de art. 1 alin. (3) din Constituție presupune ca orice competență a oricărui organ de stat să nu poată fi exercitată decât dacă îi este acordată în mod expres respectivului organ de stat în virtutea unei norme de drept existente în acest sens. Reiterăm că programul de guvernare face obiectul aprobării Parlamentului doar cu ocazia învestirii Guvernului, în condițiile art. 103 din Constituție.

Având în vedere aceste argumente, dacă Parlamentul, prin Hotărârea nr. 1/2014, s-ar fi pronunțat asupra unui nou program de guvernare, care în situația de față nici nu există, și-ar fi depășit competența reglementată de art. 85 alin. (3) din Constituție.

În fapt și în drept, nici nu a fost vorba, cu ocazia adoptării Hotărârii nr. 1/2014, despre prezentarea de către Guvern și, corelativ, aprobarea de către Parlament, a unui nou program de guvernare, așa cum susțin în mod eronat autorii prezentei sesizări e neconstituționalitate.

Accentuăm în acest sens că în art. 3 din Hotărârea Parlamentului nr. 1/2014 se menționează expres că „*Guvernul, în componența rezultată după remanierea prevăzută la art. 1, și-a asumat Programul de guvernare, astfel cum a fost*

prezentat în ședința Camerelor reunite din data de 21 decembrie 2012 și aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 45/2012”.

Remarcăm că autorii sesizării contestă constituționalitatea unui act juridic al Parlamentului, o hotărâre care, dincolo de inerenta miză politică, reprezintă o concretizare a obligației constituționale instituite de art. 85 alin. (3) din legea fundamentală.

Considerăm că procedura instituită de art. 85 alin. (3) din Constituție a fost pe deplin respectată de către Parlament, efectele fiind cele relevate și de către Curtea Constituțională a României în Decizia nr. 98 din 7 februarie 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 140 din 22 februarie 2008, art. 85 alin. (3) din Constituție.

În această decizie, instanța constituțională a apreciat că „Din textul Constituției rezultă că, în cazurile prevăzute la alin. (1) și (3) ale art. 85, numirea de către Președintele României a miniștrilor este un act de executare a hotărârii Parlamentului și de investire, pe această bază, a miniștrilor, de către șeful statului. Hotărârea organului reprezentativ suprem al poporului român [art. 61 alin. (1) din Constituția României] este un act obligatoriu, pe care Președintele nu l-ar putea refuza decât prin săvârșirea unor fapte grave de încălcare a Constituției”.

Având în vedere că la data de 5 martie 2014 noii miniștri au depus jurământul în condițiile cerute de textul legii supreme și că Președintele României și-a îndeplinit obligația instituită de art. 85 alin. (2) din Constituție, prin emiterea Decretului nr. 261/2014 privind revocarea din funcție și numirea unor membri ai Guvernului României (publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 162 din 5 martie 2014), constatăm că procedura prevăzută de art. 85 alin. (3) din Constituție este încheiată, perfectată juridic.

În aceste condiții, orice încercare viitoare de a împiedica exercitarea de către Guvernul remaniat a competențelor sale constituționale riscă, în funcție de modalitatea în care este realizată, să constituie o încălcare a principiului loialității

constituționale, principiu al cărui spirit trebuie să guverneze relațiile dintre puterile statului, chiar și atunci când ele presupun competența minorității parlamentare de a contesta constituționalitatea unei hotărâri a Parlamentului, astfel cum se întâmplă în cazul prezentei sesizări.

În susținerile lor, autorii sesizării pornesc de la premisa imaginară a unor modificări în programul de guvernare, ignorând art. 3 din Hotărârea Parlamentului nr. 1/2014 citat anterior. Or, reiterăm că în cazul de față a fost vorba exclusiv despre o nouă structură și o nouă compoziție politică a Guvernului ca urmare a remanierii, nu și despre un nou program de guvernare.

Ideea conținută în art. 3 din Hotărârea nr. 1/2014, și anume că Guvernul, în noua sa compoziție politică, respectă și își asumă programul de guvernare aprobat de Parlament prin Hotărârea nr. 45/2012 a fost confirmată și susținută de prim-ministru în discursul susținut în ședința Camerelor reunite din 4 martie 2014: *„Vreau să precizez foarte clar, pentru a fi dincolo de orice dezbateră politică în zona foarte clară a acoperirii constituționale, că acest Guvern continuă programul de guvernare aprobat de dumneavoastră, senatori și deputați, în 21 decembrie 2012, și vreau să mulțumesc reprezentanților UDMR care au anunțat foarte clar că se alătură și sprijină acest program de guvernare”*.

Autorii sesizării fac referire la Acordul politic dintre U.S.D. și U.D.M.R., despre care susțin în mod nefundamentat logic că ar avea ca efect modificarea programului de guvernare aprobat de Parlament cu ocazia învestirii Guvernului, prin Hotărârea nr. 45/2012. Or, în realitate este vorba strict despre un acord de natură politică, care nu face obiectul procedurii prevăzute în art. 85 alin. (3) din Constituție și care nu reprezintă o modificare a programului de guvernare. Natura acestui acord este evidentă prin simpla lectură a acestuia.

Asemenea acorduri politice pot interveni în sistemul politic și constituțional român ca urmare a retragerii de la guvernare a unor forțe politice și a cooptării

altora la guvernare, ceea ce determină remanierea Guvernului cu modificarea compoziției politice a acestuia, situație în care se impune parcurgerea procedurii instituite de art. 85 alin. (3) din Constituție.

De altfel, specificul modalității de scrutin existente în sistemul nostru în cazul alegerilor parlamentare – scrutinul mixt, ce presupune o componentă majoritară în cazul candidaților independenți și reprezentarea proporțională cu vot uninominal în cazul candidaților susținuți de formațiuni politice și organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale – nu încurajează, ca urmare a alegerilor, cristalizarea unei majorități absolute în Parlament care să poată susține singură Guvernul. Astfel, devin necesare, în scopul asigurării guvernabilității, alianțe pre-electorale și/sau post-electorale, pentru a se evita riscul unei instabilități ce ar afecta funcționarea statului.

Precizăm așadar că în ce privește alianțele post-electorale, acestea nu doar că pot interveni, ci sunt chiar necesare, în scopul creării unei majorități parlamentare care să susțină stabilitatea guvernamentală pe parcursul unei legislaturi. Dinamica acestor alianțe sau a acordurilor politice create pe parcursul exercitării mandatului nu este o chestiune de constituționalitate, ci de oportunitate în contextul efectelor pe care le încurajează modalitatea de scrutin în sistemul constituțional român, sub condiția respectării prevederilor legii supreme. Or, acordul politic intervenit, în cazul de față, între U.S.D. și U.D.M.R. și la care se referă autorii sesizării confundându-l cu are ca scop susținerea Guvernului în vederea posibilității acestuia de a-și executa mandatul constituțional de a asigura realizarea politicii interne și externe a țării cât mai eficient, aspect ce presupune susținere din partea Parlamentului.

Amintim că de-a lungul istoriei constituționale post-decembriste, remanieri guvernamentale care au presupus modificarea compoziției politice a Guvernului au intervenit în mai multe rânduri, fără a fi fost cenzurate de către Curtea

Constituțională și fără a fi fost cenzurabile de către aceasta altfel decât pe calea verificării respectării procedurii instituite de art. 85 alin. (3) din Constituție. Iar în cazul de față această procedură a fost respectată întru totul de către Parlament.

În plus, este falsă susținerea autorilor sesizării potrivit căreia existența acordului politic dintre U.S.D și U.D.M.R implică modificarea implicită a programului de guvernare. Invocatele modificări ale programului de guvernare nu sunt demonstrate de către autorii sesizării, care se limitează să le presupună existența.

Totodată, apreciem, cu caracter general, că nu trebuie pierdută din vedere inevitabila flexibilitate, la nivel de modalități de concretizare practică, efectivă, a programului de guvernare pe parcursul exercitării mandatului. Acest aspect presupune posibilitatea să intervină nu doar modificări în structura și compoziția politică a Guvernului, precum în cazul de față, ci și eventuale ajustări ale transpunerii programului de guvernare impuse de modificarea dinamicii realităților sociale.

Asemenea nuanțări ale mijloacelor prin care se înfăptuiește programul de guvernare (și care nu au făcut obiectul aprobării Parlamentului prin Hotărârea nr. 1/2014) sunt, în general, potențialități inerente unei modificări, pe parcursul exercitării mandatului, în structura și compoziția politică a Guvernului. Atari modificări au avut loc în istoria constituțională de după momentul 1989, fiind consubstanțiale democrației constituționale românești, în cadrul căreia specificul modalității de scrutin, astfel cum am argumentat, determină o anumită dinamică a alianțelor politice post-electorale în vederea susținerii parlamentare a Guvernului.

În situația în care Guvernul și-ar modifica cu adevărat programul de guvernare pe parcursul exercitării mandatului într-un sens care nu ar fi compatibil cu programul de guvernare aprobat de Parlament cu ocazia investirii cu încredere a Guvernului în cadrul procedurii instituite de art. 103 din Constituție, deputații și

senatorii ar avea la îndemână instituția moțiunii de cenzură, reglementată de art. 113 din Constituție, pentru a-și manifesta dezacordul față de noul program de guvernare. Prin adoptarea unei moțiuni de cenzură în condițiile art. 113 din legea supremă, Parlamentul și-ar retrage încrederea acordată Guvernului, iar acesta ar fi demis.

Autorii sesizării par să nu ia în considerație acest mecanism de care dispune Parlamentul, ignorând distincțiile dintre instituțiile normate de art. 85 alin. (3), 103 și 114 din legea fundamentală.

În ipoteza în care, ca urmare a acordului politic dintre U.S.D. și U.D.M.R., Guvernul ar considera necesare anumite acțiuni specifice prin care să-și exercite competența constituțională de a realiza politica internă și externă a țării în acord cu noile realități sociale și politice, Guvernul poate considera oportună angajarea răspunderii pe un program, în condițiile art. 114 din Constituție. Este vorba, în acest caz, de o facultate a Guvernului, fiind vizat un program de acțiuni, iar nu programul de guvernare însuși, în cazul căruia Guvernul este obligat să-și angajeze răspunderea cu ocazia investirii sale, în condițiile art. 103 din Constituție. Într-adevăr, programul asupra căruia Guvernul își poate angaja răspunderea, în condițiile art. 114 din Constituție, trebuie să fie compatibil cu programul de guvernare aprobat de Parlament cu ocazia investirii Guvernului.

Acest din urmă aspect va fi verificat de către Parlament cu ocazia angajării răspunderii Guvernului în condițiile art. 114 din Constituție, Parlamentul având la dispoziție, conform art. 114 alin. (2) din Constituție, mecanismul moțiunii de cenzură, în cazul în care nu este de acord cu respectivul program de acțiuni asupra căruia Guvernul își angajează răspunderea. Pentru ca acest lucru să se întâmple este însă necesar ca Guvernul să declanșeze procedura instituită de art. 114 din legea supremă, Parlamentul neavând competența acestei declanșări, aspect pe care autorii sesizării de neconstituționalitate îl omit.

De asemenea, autorii sesizării interpretează în mod greșit art. 114 din legea supremă, neavând în vedere că aceste prevederi constituționale instituie o competență a cărei exercitare este la aprecierea exclusivă a Guvernului, atunci când este vorba despre angajarea răspunderii acestuia pe un program sau o declarație de politică generală, nefiind vorba despre o obligație a Guvernului care să fie legată de o remaniere guvernamentală ce are ca efect modificarea structurii și/sau a compoziției politice a Guvernului, instituție ce cade sub incidența art. 85 alin. (3) din legea supremă.

Având în vedere aceste considerente, apreciem că prezenta sesizare de neconstituționalitate este neîntemeiată, astfel încât propunem respingerea acesteia.

Acest punct de vedere a fost dezbătut și aprobat în ședința Biroului permanent al Camerei Deputaților din data de 2014, cu votul majorității membrilor prezenți.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

Cabinet Secretar General

București, 05.03.2014
Nr. 2/1072

Domnului

**AUGUSTIN ZEGREAN
Președintele Curții Constituționale**

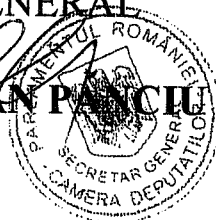
Stimate domnule Președinte,

În temeiul dispozițiilor art.27 alin.(2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem alăturat sesizarea formulată de Grupul Parlamentar al PDL și a unui grup de deputați neafiliați, referitoare la neconstituționalitatea Hotărârii Parlamentului nr.1/2014 privind modificarea structurii și compoziției politice a Guvernului României.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

CRISTIAN ADRIAN PANCIU

029 2046
PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETARIAT GENERAL
Nr. 2/1072 / 04.03.2014

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

BUCUREȘTI

Nr.3c-16/ 72 din 04.03.2014

Către :

SECRETARIATUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

DOMNULUI CRISTIAN-ADRIAN PANCIU

În temeiul dispozițiilor art. 146, lit. 1) din Constituția României respectiv ale art.27 din Legea nr.47/1992 , privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm sesizarea Grupului parlamentar al Partidului Democrat Liberal si a unui grup de deputați neafiliați din Camera Deputaților referitoare la neconstituționalitatea prevederilor *"Hotărârii nr.1/2014 privind modificarea structurii și compoziției politice a Guvernului României "*„publicată în Monitorul Oficial al României nr.157 din data de 04.03.2014, adoptată de Parlamentul României, în ședință comună, în data de 04.03.2014, cu rugămintea de a fi înaintată Curții Constituționale.

Cu deosebită considerație,

Liderul Grupului Parlamentar al PDL

GHEORGHE ENE

**DOMNULUI AUGUSTIN ZEGREAN,
PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE**

Stimate Domnule Președinte,

În conformitate cu prevederile lit.l) a art.146 din Constituție și ale art. nr.27 din Legea nr.47/1992, republicată, parlamentarii prevăzuți în anexa formulează prezenta

S E S I Z A R E

referitoare la Hotărârea nr.1/2014 publicată în Monitorul Oficial nr.157/2014 privind modificarea structurii și compoziției politice Guvernului României a Plenului celor două Camere ale Parlamentului din data de 4 martie 2014, pe care o consideră neconformă cu prevederile art.1 alin.(3), art.2 alin.(1), art.16, art.61 alin.(1) și ale art.102 alin.(1), art.114 și ale art.103 din Constituție, fiind astfel neconstituțională.

Prin Hotărârea atacată, Parlamentul a aprobat o remaniere a Guvernului, și numai remanierea acestuia, la propunerea prim-ministrului, în condițiile art.85 alin.(3) din Constituție. În acest scop, U.S.D. a încheiat pe data de 3 martie 2014 un Acord guvernamental și un altul politic cu U.D.M.R., în care au fost prevăzute o serie de obiective de atins în perioada de până la alegerile din 2016,

aprobat în 21 decembrie 2012, dată pe care a fost acordat votul de încredere Guvernului Ponta II. O asemenea hotărâre, adoptată în condițiile de mai sus, este neconstituțională pentru motivele care vor urma.

1. Potrivit prevederilor art. 2 alin.(1) din Constituție, poporul român, care este deținătorul puterii în statul român, exercită această putere prin organele sale reprezentative, pe care tot el le crează, le instituționalizează, iar atunci când dorește și prin referendum.

În temeiul acestui articol, care cuprinde un principiu al Constituției, și potrivit prevederilor art.61 alin.(1) din Constituție, Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării. În această calitate, Parlamentul este cel care, în conformitate cu dispozițiile art.103 alin.(2) din Constituție, acordă sau nu votul de încredere asupra programului și a întregii liste a Guvernului.

Din momentul acordării votului de încredere, programul aprobat și lista Guvernului devin obligatorii pentru Guvern, fără să mai poată fi modificate și/sau completate în nici un mod până la data la care un alt Guvern va fi investit din nou în aceleași condiții ale art.103 din Constituție. Ca urmare, conform prevederilor art.102 alin.(1) din Constituție, Guvernul care a obținut votul de încredere, potrivit Programului său de guvernare acceptat de Parlament, asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice.

În alte cuvinte, Programul de guvernare aprobat de Parlament devine obligatoriu așa cum a fost aprobat, în timp ce, numai lista Guvernului poate fi modificată sau completată prin intermediul instituției remanierii guvernamentale și în condițiile prevăzute de art.85 din Constituție, la propunerea prim-ministrului, cu aprobarea Parlamentului și apoi ca urmare a numirii prin decret a noilor membri ai Guvernului de către Președintele României.

O asemenea procedură constituțională este prevăzută numai în cazul în care pe parcursul guvernării sunt schimbate structura Guvernului sau compoziția

sa politică. Ca urmare, pe baza Programului de guvernare aprobat de Parlament, Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a țării, fără să mai poată să-l modifice sau să-l completeze în vreun mod. În alte cuvinte, prim-ministrul poate să solicite remanierea guvernamentală, dar nu poate să modifice, să completeze Programul de guvernare, în afara condițiilor prevăzute de Constituție.

O asemenea modificare și/sau completare nu ar putea fi făcută nici măcar de către Parlament și în niciun mod, în afara prevederilor constituționale, pentru că prevederile Constituției i se impun și acestuia. În cazul în care, o asemenea modificare și/ sau completare s-ar opera de către Guvern sau de către Parlament, implicit sau explicit, în alte condiții ca cele de mai sus, s-ar încălca prevederile art.2 alin.(1), art.102, art.103 și ale art.114 din Constituție.

Totuși, în situația în care s-ar dori modificarea sau completarea Programului de guvernare, în Constituție sunt prevăzute două căi procedurale.

Astfel, o primă cale presupune desfășurarea procedurii constituționale prevăzută la art.103 din Constituție, prim-ministrul trebuind să își dea demisia. Ca urmare, modificarea sau completarea unui program de guvernare se poate face numai în condițiile acceptării de către Parlament a unui nou program al Guvernului. În alte cuvinte, programul de guvernare nu poate fi modificat sau completat, decât prin aprobarea unui alt program de guvernare.

O a doua cale este cea referitoare la angajarea răspunderii Guvernului asupra unui program, inclusiv de guvernare, a unei declarații de politică generală sau a unui proiect de lege, în condițiile art.114 din Constituție.

În situația de față, nu a fost utilizată niciuna dintre cele două căi procedurale, și ca urmare, completarea programului de guvernare acceptat în anul 2012 de către Parlament este neconstituțională, fiind astfel încălcate atât prevederile art.103 din Constituție, cât și cele din art.114 din Legea Fundamentală.

Trebuie să menționăm că, în procesul de perfecționare a reglementărilor Constituției și pentru evitarea unor deficiențe în aplicarea acesteia, în anul 2003 art.107 a fost completat cu prevederile alin.(2), conform cărora Președintele României nu-l poate revoca pe prim-ministru și, ca urmare, singurele posibilități constituționale de aprobare a unui nou Program guvernamental sunt cele mai sus prezentate, alături de cele prevăzute de art.110 din Constituție referitoare în special la primul-ministru, pentru care sunt aplicabile tot prevederile art.103 din Constituție.

2. În cazul Hotărârii atacate, Parlamentul a aprobat schimbarea structurii Guvernului, cât și compoziția sa politică datorită cooptării la guvernare a U.D.M.R., aprobare care este conformă cu dispozițiile art.85 alin.(3) din Constituție.

Numai că, potrivit art.85 alin.(3) din Constituție nu se puteau modifica sau completa decât lista Guvernului, nu și programul Guvernului.

Prin Acordul încheiat între U.S.D. și U.D.M.R. a fost completat implicit și Programul de guvernare, cu toate că acesta nu putea fi modificat sau completat după ce a fost aprobat de Parlament, decât în condițiile art.103, art.110 și ale art.114 coroborate cu cele din art.85 alin.(3) din Constituție.

Hotărârea atacată a consfințit o asemenea completare implicită a Programului de guvernare prin cooptarea U.D.M.R. la guvernare, întrucât o asemenea cooptare nu era posibilă fără acceptarea de către U.S.D. a pretențiilor programatice ale U.D.M.R., pretenții care au ca efect modificarea și completarea implicită a Programului de guvernare aprobat pe data de 21 decembrie 2012 pentru perioada 2013 – 2016.

Completarea Programului de guvernare s-a realizat, contrar prevederilor art.103, art.110 și ale art.114 din Constituție, fără acceptarea unui alt program de guvernare, ceea ce este profund neconstituțional.

3. Prin Acordul guvernamental și prin cel politic au fost modificate sau completate 9 articole și alineate din Programul de guvernare 2013 – 2016

aprobat de cele două Camere ale Parlamentului, pe data de 21 decembrie 2012.

Astfel, la art.2 lit.b), liniuța a 2 – a din Acordul politic, se schimbă sensul prevederii din Programul de guvernare, în sensul că se dorește reorganizarea administrativ-teritorială ținându-se cont de tradițiile, cultura și istoria diferitelor zone ale țării, adică se părăsește crearea unor regiuni administrativ-teritoriale doar pe criterii de tradiție și cultură. Se invocă „istoria”, care a stat la baza unor organizări teritoriale favorabile minorității maghiare din România, poporul român fiind discriminat sute de ani, fiind considerat tolerat și încălcându-se astfel și prevederile art.16 alin.(1) din Constituție.

La art.2 lit.b), liniuța a 4-a, în Acordul politic, se reține necesitatea reprezentării proporționale a cetățenilor de etnie maghiară în diferitele instituții, structuri descentralizate și instituții la nivel județean și local, precum și a altor etnii altele decât cea maghiară în structurile administrației publice locale conduse de reprezentanții UDMR. Textul este contrar și prevederilor art.16 alin.(1) din Constituție, în sensul că cetățenii români indiferent de originea lor etnică sunt egali în fața legii și a autorităților publice, neputându-se face nicio discriminare sau privilegiu vreunei persoane, chiar dacă aceasta face parte dintr-o minoritate națională. Discriminarea este și mai evidentă avându-se în vedere că o asemenea regulă nu se referă și la alte minorități, altele decât cele naționale, cum ar fi femeile, copii etc.

Acest text este complet diferit față de cel din Programul de guvernare.

La art.2 lit.b), liniuța a 5-a, în Acordul politic este prevăzută necesitatea soluționării problemei înființării liniei maghiare prin departamente separate la Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu-Mureș, contrar celor cuprinse în Programul de guvernare potrivit căruia este necesară creșterea capacității de cuprindere a învățământului în limba maternă, simultan cu sporirea calității sale. O asemenea necesitate are drept consecință modificarea Programului de guvernare, în alte condiții decât cele deja prezentate ca fiind constituționale.

La art.4 lit.d) din Acordul politic, contrar prevederilor din Programul de guvernare, se stabilește că Guvernul va accelera procesul de restituire a imobilelor cultelor religioase, în timp ce, în Programul de guvernare se prevede cu totul altceva. O asemenea necesitate are drept consecință modificarea Programului de guvernare, în alte condiții decât cele deja prezentate ca fiind constituționale.

La art.5 lit.a) din Acordul politic, s-a convenit să se continue procesul de descentralizare administrativă, îngrădindu-se conținutul prevederilor din Programul de guvernare care se referă la continuarea reformei administrative, creșterea autonomiei colectivităților locale, respectarea principiului subsidiarității, regionalizare și descentralizare administrativă și financiară. O asemenea prevedere are drept consecință modificarea Programului de guvernare, în alte condiții decât cele deja prezentate ca fiind constituționale.

La pct.5 lit.b) din Acordul politic, părțile sunt de acord să depună toate eforturile pentru a susține asigurarea resurselor financiare necesare bugetelor locale, în timp ce, în Programul de guvernare se reține necesitatea modificării actelor normative care reglementează finanțele publice locale. O asemenea necesitate are drept consecință modificarea Programului de guvernare, în alte condiții decât cele deja prezentate ca fiind constituționale.

La art.5 lit.c) din Acordul politic, Programul de guvernare este completat cu un text care nu se regăsește în acest Program, ceea ce este o completare contrară prevederilor constituționale.

La art.7 lit.a) și b) și la art.9 din Acordul politic, Programul de guvernare este din nou completat neconstituțional cu texte referitoare la adoptarea Legii zootehniei și a Codului silvic, la consolidarea fermelor de familie și la promovarea unei inițiative parlamentare pentru reglementarea cadrului legal referitor la posibilitatea autorităților locale de a arbora pe instituții proprii, alături de steagul U.E. și cel al României, steaguri ale unităților administrativ

teritoriale care le reprezintă, texte care nu se regăsesc în Programul de guvernare.

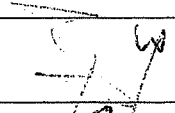
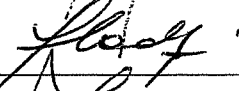
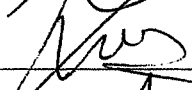
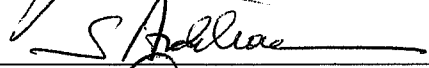
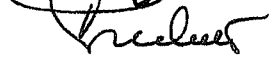
La art.10 din Acordul politic, Programul de guvernare se completează cu un alt text, și anume continuarea autostrăzii Transilvania pentru anumite tronsoane, în timp ce, în Programul de guvernare se prevede finalizarea lucrărilor la această autostradă.

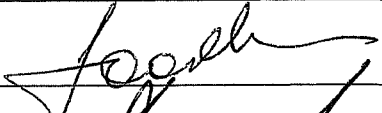
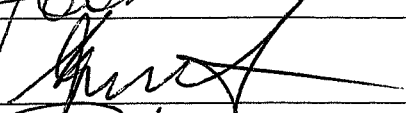
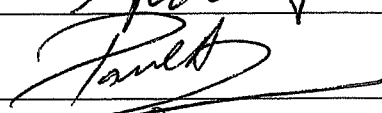
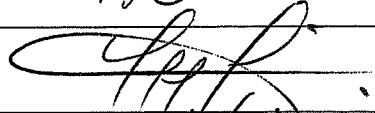
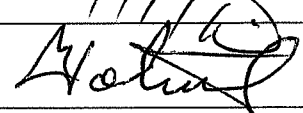
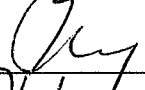
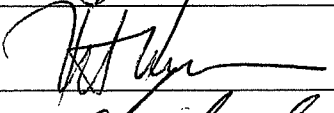
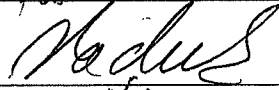
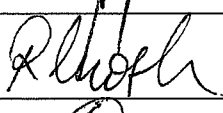
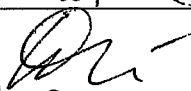
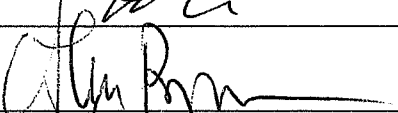
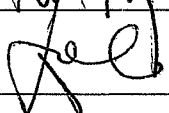
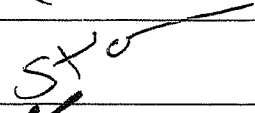
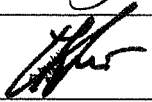
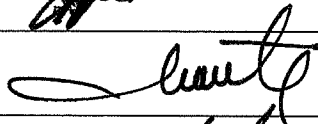
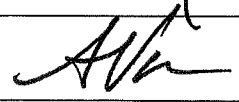
În Hotărârea atacată se mai prevede la art.3 că: „*Guvernul, în componența rezultată după remanierea prevăzută la art.1 din prezenta hotărâre și-a asumat Programul de guvernare, astfel cum a fost prezentat în ședința Camerelor reunite din data de 21 decembrie 2012 și aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 45/2012, angajamentele Uniunii Social Liberale fiind preluate și asumate de formațiunile politice care compun și susțin Guvernul.*” Un asemenea text are numai valoare formală pentru că el nu are nici un efect asupra modificărilor sau, mai bine zis, asupra celor 9 modificări și completări aduse programului de guvernare prin Acordul politic încheiat în data de 3 martie 2014.

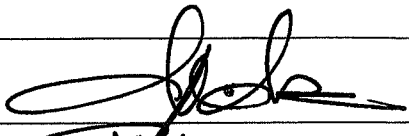
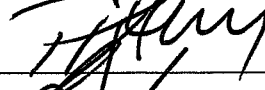
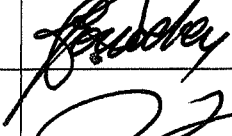
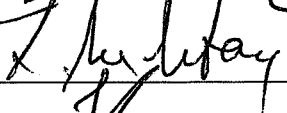
Trebuie să atenționăm asupra faptului că partidele politice aflate la guvernare, indiferent de majoritatea pe care o dețin în Parlament, nu le dă dreptul de a ignora Constituția și de a propune adoptarea unor hotărâri, pe care să le și adopte, care să încalce Legea Fundamentală, iar în cazul în care s-ar produce, s-ar ajunge la încălcarea statului de drept, principiu reglementat în art.1 alin.(3) din Constituție. Prin modificarea și completarea Programului de guvernare, în condiții neconstituționale, s-a ajuns la încălcarea principiului statului de drept prevăzut în art. 1 alin.(3) din Legea Fundamentală.

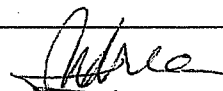
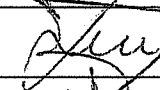
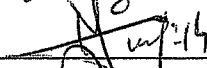
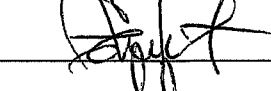
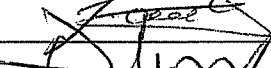
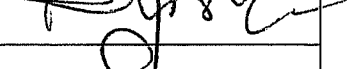
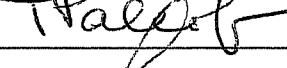
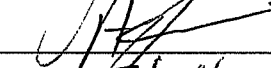
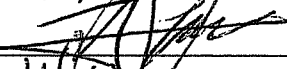
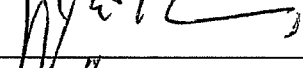
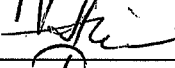
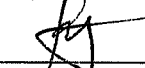
Față de cele de mai sus, rugăm Onorata Curte Constituțională să constate că Hotărârea adoptată de cele două Camere ale Parlamentului în ședința lor comună este neconformă prevederilor art.1 alin.(3), art. 2 alin.(1), art.16, art.61 alin.(1) și ale art.102 alin.(1), art.103 și ale art.114 din Constituție, fiind astfel neconstituțională.

TABEL CU SEMNĂTĂRII SESIZĂRII DE
NECONSTITUTIONALITATE ASUPRA „HOTĂRĂRII”
PRIVIND MODIFICAREA STRUCTURII ȘI
COMPOZIȚIEI POLITICE A GUVERNULUI
ROMÂNIEI”, ADOPTATĂ DE
PARLAMENTUL ROMÂNIEI, ÎN ȘEDINȚA COMUNĂ,
ÎN DATA DE 04.03.2014

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNĂTURĂ
1.	George Tinel	
2.	Stoicu Lucian	
3.	IONESCU GEORGE	
4.	ARJEGLEANU Landa-Ibaria	
5.	UDRIȘTE GHEORGHE	
6.	LUCIANI BODE	
7.	Teodoroscu Cătelean	
8.	URCIAN FLORIN	
9.	Roman Cristian Cătelean	
10.	Tranșil Cătelean	

11.	TOADER MIRCEA	
12.	Muntean Mircea	
13.	Andrescu PAUL	
14.	Boghicevici Claudia	
15.	MIRCEA Subanovici	
16.	LAZA-MATIUCĂ Călin	
17.	Dem Gurban Popescu	
18.	Man Mircea	
19.	Rădulescu Irina	
20.	Rădulescu Romeo	
21.	SĂMĂRTINEAN CORNEL MIRCEA	
22.	ROBERTA ANASTASE	
23.	DASCĂLU CONSTANTIN	
24.	POPOVICU AN	
25.	Joloviciu Călin	
26.	GUDU VASILE	
27.	STOLCA STEFAN-BUCUR	
28.	Balan Ioan	
29.	Iliuță Vădile.	
30.	Alexandru Nazare	

31.	CEZAR PREDA	
32.	EUSEBIU ZISARU	
33.	Ganacheu Costreț	
34.	IOAN OLTEANU	
35.	MILITARU LUCIAN	
36.	IOAN MIHAELA	
37.	Schelon Valeria	
38.		
39.		
40.		
41.		
42.		
43.		
44.		
45.		
46.		
47.		
48.		
49.		
50.		

Nr. Crt.	NUME SI PRENUME	SEMNATURA
1.	UDREA ELENA	
2.	TOMAC EUGEN	
3.	DRAGOS GUNIA - INDELEN.	
4.	NEGRUT CLEMENT - ing	
5.	ANTON MARIN	
6.	Gracuto David	
7.	Rebru Montu	
8.	GHEORGHE FLORIN	
9.	PALEOLOGU Theodor	
10.	BOGDANICI CAMELIA	
11.	GURTAU ADRIANA	
12.	SECARA FLORIN MIHAEL	
13.	VALESIAN VIOLETA	
14.	STOICA MIHAELA	
15.	PAPESCU FLORIN	
16.		
17.		